Rewarding Learning

Uimhir Lárionaid

Uimhir Iarrthóra

General Certificate of Secondary Education
2014

Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide (Cúrsa Iomlán)

Aonad 3: Tuiscint ar Chórais TFC atá i nGnáthúsáid an Lae agus na hImpleachtaí atá ann don Duine Aonair, d'Eagraíochtaí, don tSochaí agus don Domhan Mhór

[GIT31]

GIT31

DÉ CÉADAOIN 14 BEALTAINE, MAIDIN

AM

2 uair an chloig.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.
Comhlánaigh le dúch gorm nó le dúch dubh amháin. **Ná scríobh le peann luaidhe ná le peann glóthaí.**
Freagair **gach ceann** de na **hocht** gceist **déag**.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é **180** an marc iomlán don pháipéar seo.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gceisteanna **3(b)**, **5(b)**, **7(b)**, **8**, **12(d)** agus **14(d)**.

I gceist 1 cuir an litir chuí sa spás chuige sin

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

1 **(a)** Cé acu ráiteas atá fíor maidir le slis chárta cliste?

A Tá toilleadh stórais níos lú ag slis chárta cliste ná mar atá ag stiall mhaighnéadach agus ní féidir sonraí ar shlis chárta cliste a nuashonrú

B Tá toilleadh stórais níos lú ag slis chárta cliste ná mar atá ag stiall mhaighnéadach agus is féidir sonraí ar shlis chárta cliste a nuashonrú

C Tá toilleadh stórais níos mó ag slis chárta cliste ná mar atá ag stiall mhaighnéadach agus is féidir sonraí ar shlis chárta cliste a nuashonrú

D Tá toilleadh stórais níos mó ag slis chárta cliste ná mar atá ag stiall mhaighnéadach agus ní féidir sonraí ar shlis chárta cliste a nuashonrú

Freagra ___________ [1]

(b) Chomh maith le ríomhaire, tá na rudaí seo a leanas de dhíth leis an Idirlíon a rochtain:

A Ceamara Gréasáin, Líne Theileachumarsáide, Soláthraí Seirbhísí Idirlín

B Soláthraí Seirbhísí Idirlín, Líne Theileachumarsáide, Ródaire

C Líne Theileachumarsáide, Ceamara Gréasáin, Ródaire

D Líne Theileachumarsáide, Soláthraí Seirbhísí Idirlín, Ríomhphost

Freagra ___________ [1]

(c) Cé acu de na cinn seo a leanas nach feidhm de chóras oibriúcháin ríomhaire é:

A Cuireann sé comhéadan ar fáil don úsáideoir le hidirghníomhú leis na crua-earraí

B Leithdháileann sé CRR (*RAM*) ar chláir agus ar shonraí

C Rialaíonn sé gléasanna forimeallacha

D Cuireann sé rochtain ar an Idirlíon ar fáil

Freagra ___________ [1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(d) Roghnaigh an ráiteas a chuireann síos ar an fheidhm atá le digiteoir grafaicí.

A Bíonn grafaicí ardcháilíochta á bpriontáil ag digiteoir grafaicí

B Nascann an digiteoir grafaicí an monatóir leis an mháthairchlár

C Is é an digiteoir grafaicí an príomhchlár ciorcad leictreonach i ríomhaire

D Baineann digiteoir grafaicí úsáid as stíleas le sonraí a ionchur

Freagra ____________ [1]

(e) Forbair an t-acrainm BUS (*USB*):

A Beart Uilíoch Srathach

B Beart Uileghabhálach Srathach

C Bus Uilíoch Srathach

D Bus Uileghabhálach Srathach

Freagra ____________ [1]

(f) Roghnaigh an ráiteas atá fíor maidir le teicneolaíocht flaischuimhne.

A Níl aon pháirteanna gluaisteacha aici agus ní ídíonn sí ach fíorbheagán cumhachta

B Feidhmíonn sí ag úsáid cnogaí léite/scríofa agus úsáidtear í le sonraí a stóráil

C Níl aon pháirteanna gluaisteacha aici agus tá soláthar mór cumhachta de dhíth lena feidhmiú

D Feidhmíonn sí ag úsáid cnogaí léite/scríofa agus ní ídíonn sí ach fíorbheagán cumhachta

Freagra ____________ [1]

[Tiontaigh an leathanach

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(g) Cé acu de na rudaí seo a leanas ar gnéithe uilig iad de theilifís dhigiteach?

A Leibhéil arda trasnaíochta, pictiúr de dhroch-cháilíocht agus níos mó cainéal

B Níos lú cainéal, pictiúr d’ardcháilíocht agus trasnaíocht laghdaithe

C Eolaire leictreonach clár, níos lú cainéal agus pictiúr d’ardcháilíocht

D Níos mó cainéal, eolaire leictreonach clár agus pictiúr d’ardcháilíocht

Freagra ____________ [1]

(h) Ciallaíonn iniomparthacht mhaith sonraí:

A Go n-úsáideann na sonraí stóráilte fíorbheagán spás stórála

B Nach féidir na sonraí a aistriú ó chóras amháin go córas eile

C Gur féidir na sonraí a aistriú go furasta ó chóras amháin go córas eile

D Go n-úsáideann na sonraí stóráilte a lán spás stórála

Freagra ____________ [1]

(i) Roghnaigh an ráiteas atá fíor maidir le cábla snáthoptaice.

A Iompraíonn cábla snáthoptaice sonraí i mbíoga solais ach baineann trasnaíocht leis

B Iompraíonn cábla snáthoptaice sonraí mar chomharthaí leictreonacha agus ní bhaineann trasnaíocht leis

C Iompraíonn cábla snáthoptaice sonraí mar chomharthaí leictreonacha agus baineann trasnaíocht leis

D Iompraíonn cábla snáthoptaice sonraí i mbíoga solais agus ní bhaineann trasnaíocht leis

Freagra ____________ [1]

(j) Cé acu de na rudaí seo a leanas is fearr a chuireann síos ar íocón nuair atá CGÚ (*GUI*) á úsáid?

A Grafaic a ndearnadh bearradh uirthi

B Grafaic a léiríonn aicearra chuig clár

C Grafaic a chuirtear ar fáil ar roghchlár anuas

D Grafaic a chruthaítear nuair a osclaítear clár

Freagra ____________ [1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 1	

[Tiontaigh an leathanach

2 Anseo thíos tá scarbhileog shimplí a chruthaigh Anna. Tá sí i mbun scoil drámaíochta agus tá sí ag iarraidh a fháil amach cad é an brabús féideartha a bheidh aici bunaithe ar na táillí a ghearrann sí.

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	**Ainm Ceachta**	**Lá na Seachtaine**	**Ionad**	**Líon Daoine**	**Ioncam Iomlán**	**Cíos Ionaid**	**Árachas**	**Brabús**
2	Filíocht	Dé Luain	Seomra Staidéir	22	£ 110.00	£ 45.00	£ 22.00	£ 43.00
3	Drámaíocht Aonair	Dé Luain	Stiúideo	10	£ 50.00	£ 45.00	£ 5.00	£ 0.00
4	SpraoiThoisc-X	Dé Máirt	Halla Mór	20	£ 100.00	£ 60.00	£ 5.00	£ 35.00
5	DianDamhsa	Déardaoin	Halla Mór	20	£ 100.00	£ 70.00	£ 5.00	£ 25.00
6								
7							Brabús Iomlán	£ 103.00
8								
9		Cá mhéad a ghearrfaidh mé?	£ 5.00					

(a) Scríobh an fhoirmle a mbeifeá ag dúil lena fáil i gcill H7.

______________________________ [1]

(b) Sa tábla thíos, ticeáil (✓) foirmle **amháin** a mbeifeá ag dúil lena fáil i gcill H4.

Foirmle	**Ticeáil (✓)**
D4-G4-F4	
E4+F4-G4	
E4-F4-G4	

[1]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna	Athmharc

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(c) Gearrtar árachas mar a thaispeántar thíos:

Líon Daoine	**Costas**
Suas le 20 duine	£5.00
Níos mó ná 20 duine	£1.00 an duine

Sa tábla thíos, ticeáil (✓) **dhá** fhoirmle a thabharfadh an toradh ceart i gcill G2.

Foirmle	**Ticeáil (✓)**
If(D2<=20,5,D2*1)	
If(D2>20,D2*1,5)	
If(D2<=20,D2*1,5)	
If(D2>20,5,D2*1)	

[2]

(d) Cad é mar is féidir cill C9 a úsáid le cuidiú le brabús a thuar?

____

____ [2]

(e) Scrúdaigh colún an Bhrabúis. Cad é an chomhairle a thabharfá d'Anna faoi gach rang atá á reáchtáil aici?

____

____

____ [2]

(f) Cé acu **trí** raon cille ar baineadh úsáid astu leis an ghraf atá á thaispeáint a chruthú?

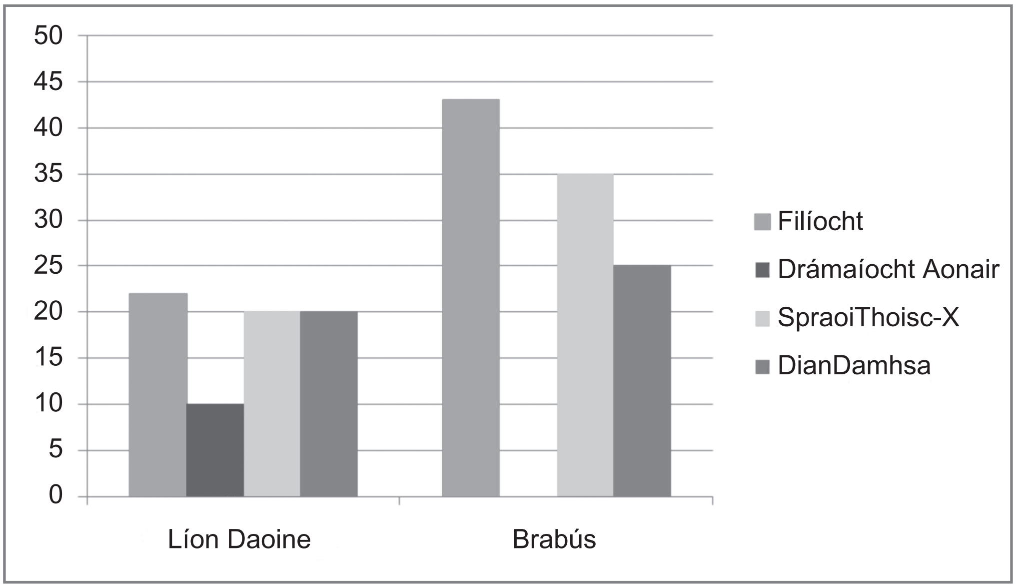

____

____

____ [3]

(g) Ba mhaith le hAnna an graf a chruthú ag úsáid macra.

(i) Cad é an rud é macra?

____

____ [2]

(ii) Cuir síos ar an dóigh a gcruthaítear macra i scarbhileog.

____

____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 2	

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

(Leanann ceisteanna ar an chéad leathanach eile)

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

3 Oibríonn Eleanor do Bhanc NIGOLD. Ba mhaith leis an bhanc cuntais nua do mhic léinn a chur chun cinn.

(a) Ón liosta thíos, ticeáil (✓) **dhá** ráiteas ar buntáistí iad as baincéireacht ar líne a dhéanamh.

Ráiteas	**Ticeáil (✓)**
Is féidir le fostaithe an bhainc a bheith ag obair ón bhaile	
Beidh foireann níos lú de dhíth i mbrainsí den bhanc	
Beidh laghdú ar fhorchostais amhail cíos ar fhoirgnimh	
Caithfear níos mó brainsí den bhanc a oscailt	

[2]

(b) Iarradh ar Eleanor baincéireacht ar líne a mhíniú do mhic léinn nua atá ag tosú ar an ollscoil. Iarradh ort a cuid nótaí cainte a scríobh faoi na teidil seo a leanas.

- Buntáistí as baincéireacht ar líne do chustaiméirí
- Tábhacht na suíomhanna slána gréasáin
- Criptiú

Scríobh na nótaí cainte sa spás a chuirtear ar fáil chuige.

Buntáistí as baincéireacht ar líne do chustaiméirí:

Tábhacht na suíomhanna slána gréasáin:

Criptiú:

[6]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 3	

[Tiontaigh an leathanach

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

4 Ceadaíonn Coláiste an Iarthair do dhaltaí ó scoil eile staidéar a dhéanamh ar TFC (*ICT*) GCSE. Baineann na daltaí seo úsáid as Timpeallacht Fhíorúil Foghlama (TFF) (*VLE*) agus as físchomhdháil lena gcuid staidéar a dhéanamh.

(a) Seachas ábhair a uaslódáil agus a íoslódáil, mínigh **dhá** ghné eile den TFF (*VLE*) a d'fhéadfaí a úsáid le TFC (*ICT*) GCSE a theagasc.

1. ____

____

2. ____

____ [4]

(b) Mínigh **dhá** mhíbhuntáiste do dhaltaí as an TFF (*VLE*) a úsáid le hiad a theagasc.

1. ____

____

2. ____

____ [4]

(c) Agus físchomhdháil in úsáid ag an scoil, caithfidh siad cinnte a dhéanamh de go bhfuil bandaleithead go leor acu.

(i) Seachas ríomhaire, liostaigh **trí** phíosa trealaimh atá de dhíth le físchomhdháil a dhéanamh.

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________ [3]

(ii) Cad é an rud é bandaleithead?

____

______________________________ [2]

(iii) Cad é mar a thig le bandaleithead dul i bhfeidhm ar fhíschomhdháil?

____

______________________________ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 4	

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

5 Tá comhlacht rathúil clódóireachta ag Seán. Tá imní air faoin lorg carbóin atá á chruthú ag a chomhlacht agus faoin tionchar a imríonn a chomhlacht ar an timpeallacht.

(a) Luaigh cad é an chiall atá le lorg carbóin agus luaigh **dhá** dhóigh a mbíonn tionchar aige ar an timpeallacht.

____

____

____

____

____

____ [3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(b) Tá sonraí faoina chomhlacht bailithe ag Seán. Seo thíos cuid de na sonraí.

Tá 40 ríomhaire líonraithe ann le monatóirí FGC (CRT) den tseandéanamh
Tá 18 bprintéir daite léasair d'ardcháilíocht ann a bhíonn lasctha air i gcónaí
Baineann an comhlacht úsáid as 2 mhilliún leathán páipéir gach bliain
Tá 15 seanríomhaire ag an chomhlacht nach n-oibríonn

Pléigh **trí** dhóigh a dtiocfadh le Seán cuidiú le lorg carbóin a chomhlachta a laghdú trí thagairt a dhéanamh don fhaisnéis atá curtha ar fáil thuas.

[6]

Iomlán Cheist 5	

[Tiontaigh an leathanach

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

6 Ba mhaith le Ruth eagarthóireacht a dhéanamh ar phictiúir ar a ríomhaire. Tá na pacáistí bogearraí seo a leanas ar fáil ar a ríomhaire.

(a) Ón liosta thíos, ticeáil (✓) an pacáiste bogearraí is cuí le heagarthóireacht a dhéanamh ar phictiúir.

Pacáiste Bogearraí	**Ticeáil (✓)**
Bogearraí Láithreoireachta	
Bogearraí Bunachar Sonraí	
Bogearraí Grafaicí	
Bogearraí Scarbhileoige	

[1]

(b) Cuireann Ruth na pictiúir agus na comhaid eile chuig a cara Ahmed i bhfillteán zipeáilte. Ní thig leis an fillteán a oscailt.

(i) Luaigh fáth **amháin** nach mbeadh Ahmed ábalta an fillteán zipeáilte a oscailt.

____

______________________________ [1]

(ii) Luaigh **dhá** bhuntáiste as rudaí a sheoladh trí ríomhphost san fhormáid seo.

1. ______________________________

2. ______________________________ [2]

(c) Sa tábla thíos tá na **trí** chineál dhifriúla de chomhad sonraí atá i bhfillteán Ruth. Cuir na hiarmhíreanna comhadainm seo a leanas JPEG, MPEG agus MP3 leis an chomhad sonraí cheart.

Comhad sonraí	**Iarmhír comhadainm**
Comhaid cheoil	
Comhaid ghrafacha	
Físchomhaid	

[3]

Iomlán Cheist 6	

7 Baintear úsáid as barrachóid go forleathan in ollmhargaí.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(a) Seachas an digit seiceála luaigh **dhá** phíosa eile faisnéise atá stóráilte ar bharrachód.

1. ______________________________

2. ______________________________ [2]

(b) Tá RAAAAD (*EFTPOS*) curtha isteach ag mórchuid mhór na n-ollmhargaí. Na córais seo, déanann siad idirbhearta díolacháin a thaifeadadh agus ligeann siad do chustaiméirí íoc as na rudaí a cheannaíonn siad.

Cuir síos ar na comhpháirteanna ionchuir, próiseála agus aschuir i gcóras tipiciúil RAAAAD (*EFTPOS*) agus luaigh cad é mar a úsáidtear iad nuair a thagann custaiméir chuig an tseiceáil amach le rud éigin a cheannach.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

______________________________ [6]

Iomlán Cheist 7	

[Tiontaigh an leathanach

8 Tá méadú ag teacht ar líon na ndaoine a dhéanann siopadóireachta ar líne. Tá buntáistí ann don chustaiméir agus don chomhlacht araon.

Pléigh **trí** bhuntáiste do chomhlacht as suíomh gréasáin a úsáid le táirgí a dhíol.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____ [6]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 8	

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

9 **(a)** Tá Fístéipeanna Zen ag tógáil bunachar sonraí nua. Taispeánann an fhíor thíos struchtúr an tábla atá á chur i dtreoir ina bpacáiste bunachar sonraí. FÍSTÉIP an teideal atá ar an tábla.

Ainm Réimse	Cineál Sonraí	Cur Síos
UimhirFístéipe	Uimhir	Uimhir Fístéipe – Réimse Príomhúil nó Eochair-réimse
TeidealFístéipe		Teideal na fístéipe
Seánra		Rangú na Fístéipe, m.sh. Greann, Cogadh srl.
Dáta Eisithe		An dáta ar eisíodh an fhístéip
SaStoc		An bhfuil an fhístéip sa stoc

Sa tábla thíos cuir isteach cineálacha sonraí do na réimsí sa struchtúr tábla Fístéip. Tá an chéad cheann déanta duit.

Ainm Réimse	**Cineál Sonraí**
UimhirFístéipe	Uimhir
TeidealFístéipe	
Seánra	
Dáta Eisithe	
SaStoc	

[4]

(b) Ní mór roinnt sonraí a chur isteach i bhformáid áirithe. Cuir isteach na focail chearta ón liosta atá curtha ar fáil leis an abairt thíos a chomhlánú.

Cineál Sonraí

Seiceáil Faid

Masc Ionchuir

Teachtaireacht Earráide

Sonraíonn ____________ ____________ formáid na sonraí atá á gcur isteach. [1]

[Tiontaigh an leathanach

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

FÍSTÉIP

Ainm Réimse	Cineál Sonraí	Cur Síos
UimhirFístéipe	Uimhir	Uimhir Fístéipe – Réimse Príomhúil nó Eochair-réimse

San fhíor thuas, taispeántar an réimse UimhirFístéipe agus cuirtear síos air mar Réimse Príomhúil nó Eochair-réimse.

(c) Cad chuige a bhfuil Réimse Príomhúil nó Eochair-réimse riachtanach sa tábla Fístéip?

______________________________ [1]

Cruthaítear tábla iasachta fosta. Taispeánann an léaráid thíos an gaol idir na táblaí Iasacht agus Fístéip.

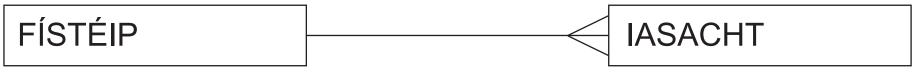

(d) Ón liosta thíos, ticeáil (✓) an gaol a thaispeántar idir na táblaí Fístéip agus Iasacht.

Cineál Gaoil	**Ticeáil (✓)**
Aon le hAon	
Aon le Mórán	
Mórán le Mórán	

[1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(e) Táirgeann Fístéipeanna Zen an tuarascáil mhíosúil seo a leanas a thaispeánann cé acu de na baill a thug fístéipeanna ar ais agus an luach iomlán a bhí ar gach iasacht.

TUARASCÁIL MHÍOSÚIL AR FHÍSTÉIPEANNA A TUGADH AR AIS

CÉAD AINM	SLOINNE	TEIDEAL	PRAGHAS	TUGTHA AR AIS
William	Black			
		Ice Age	£2.50	☑
			£2.50	
Kalif	Omar			
		The Matrix	£3.00	☑
		Perfect Storm	£3.00	☐
		Big Daddy	£3.00	☐
			£9.00	
Peter	Sergant			
		Shrek	£3.50	☐
		Gladiator	£3.50	☑
		Forrest Gump	£3.50	☐
			£10.50	
Oisin	Dundas			
		Da Vinci Code	£4.00	☑
			£4.00	

(i) Agus an tuarascáil seo á déanamh, bhain Fístéipeanna Zen úsáid as draoi. Cad é is draoi ann?

____

____ [2]

(ii) Cuir ciorcal thart ar ghné **amháin** ar baineadh úsáid aisti leis an Tuarascáil Mhíosúil ar Fhístéipeanna a Tugadh Ar Ais a thaispeántar a eagrú.

SÓRTÁIL ARDAITHEACH **GRÚPA** **FOTHEIDEAL**

[1]

(iii) Tá tuarascáil cosúil leis seo de dhíth ar an úinéir ach níor mhaith leis a chur isteach ach na fístéipeanna a tugadh ar ais. Scríobh síos na critéir atá de dhíth leis na fístéipeanna sin a tugadh ar ais amháin a roghnú.

____ [1]

Iomlán Cheist 9

[Tiontaigh an leathanach

10 (a) Sa tábla thíos, ticeáil (✓) an **dá** ráiteas atá fíor faoi ghléasanna digiteacha.

Ráiteas	Ticeáil (✓)
Laghdaíonn úsáid AMO (*OMR*) earráidí iontrála	
Beidh níos mó scileanna TFC (*ICT*) de dhíth le scáileán tadhaill a úsáid ná le méarchlár a úsáid	
Ní thig le ceamaraí digiteacha nua-aoiseacha gearrthóga físe gairide a thaifeadadh	
Nuair a scantar íomhá le scanóir, déantar a cáilíocht a thomhas i bponcanna san orlach	

[2]

(b) Úsáid na focail a thaispeántar thíos leis na habairtí seo a leanas a chomhlánú. (Ní bhainfear úsáid as gach focal).

Printéirí tuinseamhacha	Scairdphrintéirí	Printéirí léasair	Breacairí

Is é an buntáiste a bhaineann le ____________________ a úsáid ná gur féidir le gnólachtaí léaráidí mionsonraithe d'ardcháilíocht a chruthú. Tá ____________________ níos fóirsteanaí le méideanna móra sonraí a phriontáil. Is é atá sna ____________________ ná cnoga printéara a bhfuil soic ann.

[3]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna	Athmharc

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(c) Tá Ciarán ag foghlaim faoin chuimhne ina ríomhaire.

(i) Liostaigh **dhá** aonad a úsáidtear le toilleadh cuimhne i ríomhaire a thomhas.

1. ______________________________

2. ______________________________ [2]

(ii) Tá CRR (*RAM*) i ríomhaire Chiaráin. Luaigh gné **amháin** de CRR (*RAM*).

______________________________ [1]

(d) Tá 20 scannán dar fad ama 1 uair an chloig nó níos mó stóráilte ag Ciarán ar thiomántán crua a ríomhaire. Tá gléas de dhíth air a chuirfidh ar a chumas dó na comhaid seo a chúltacú.

Mol gléas fóirsteanach cúltaca agus luaigh buntáiste **amháin** a bhaineann leis an ghléas seo a úsáid.

____

______________________________ [2]

(e) Baineann Ciarán úsáid as gléasanna móibíleacha cumarsáide.

Sa tábla thíos, cuir isteach an teicneolaíocht gléasanna gan sreang is fóirsteanaí le gach ceann de na tascanna seo a leanas a dhéanamh. Bain úsáid as teicneolaíocht gléasanna gan sreang dhifriúil do gach freagra.

Tasc	**Teicneolaíocht atá de dhíth**
Ríomhaire glúine a cheangal de ródaire	
Nasc a dhéanamh le guthán póca eile le sonraí a aistriú	
Úsáid a bhaint as guthán póca leis an Idirlíon a rochtain nuair nach mbíonn DGS (*Wi-Fi*) ar fáil	

[3]

Iomlán Cheist 10

[Tiontaigh an leathanach

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

11 Ba mhaith le Sinéad ríomhphost a chur chuig an mhúinteoir TFC (*ICT*) aici.

Tá litir déanta ar an phróiseálaí focal aici agus ba mhaith léi í a chur chuig an mhúinteoir mar chuid den ríomhphost.

(a) Luaigh an bealach is cuí do Shinéad an litir seo a chur isteach mar chuid dá ríomhphost.

____

____ [1]

Sula gcuireann sí an ríomhphost, roghnaíonn Sinéad na roghanna teachtaireachta seo a leanas.

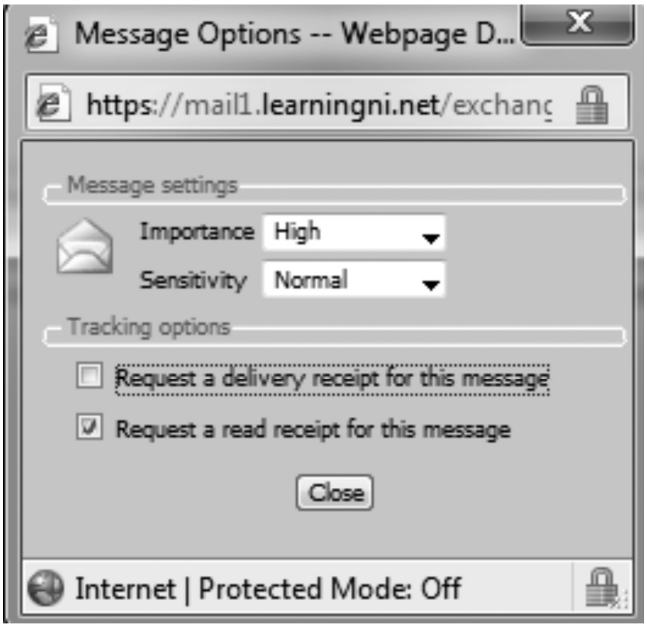

(b) Roghnaíonn sí Ard-Tábhacht (*High Importance*). Cad é mar a rachaidh sé seo i bhfeidhm ar an dóigh a bhfeicfear an ríomhphost i mbosca isteach a múinteora?

____

____ [1]

(c) Mínigh an dóigh a bhfuil "admháil léite" ("*read receipt*") difriúil le "admháil seachadta" ("*delivery receipt*").

[2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 11	

[Tiontaigh an leathanach

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

12 Tá rang Pheadair ag obair ar thionscadal a bhaineann le Teicneolaíocht agus Dearadh.

Mar chuid den tionscadal caithfidh siad cairtín a dhearadh a dtig leis na daltaí i ranganna eile é a dhéanamh ansin. Baineann siad úsáid as an Idirlíon le taighde a dhéanamh ar smaointe faoi choinne a gcuid dearaí.

Baineann scoileanna úsáid as scagairí le rochtain na ndaltaí ar an Idirlíon a theorannú.

(a) Cad é mar is féidir le húsáid scagairí cuidiú leis na suíomhanna gréasáin ar an Idirlíon a theorannú a bhfuil rochtain ag daltaí orthu?

____

____

____

____ [2]

Nuair a chomhlánaíonn daltaí a gcuid taighde, foghlaimíonn siad faoi dhearadh táirgí ag baint úsáid as bogearraí FRC (*CAL*).

(b) Mínigh an giorrúchán FRC (*CAL*).

____ [1]

(c) Luaigh **dhá** bhuntáiste do na daltaí as FRC (*CAL*) a úsáid.

1. ____

2. ____ [2]

Cinneann an scoil ar chuidiú a fháil ó shaineolaí sa dearadh. Bainfidh an rang úsáid as PIG (*VoIP*) le cumarsáid a dhéanamh leis an tsaineolaí.

(d) Pléigh PIG (*VoIP*) faoi na ceannteidil seo a leanas:

- An teicneolaíocht atá de dhíth le PIG (*VoIP*) a úsáid.
- An costas a bhaineann le PIG (*VoIP*) a úsáid.
- Míbhuntáiste amháin a bhaineann le PIG (*VoIP*) a úsáid.

[6]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 12	

13 Baineann an chuid is mó de na bailte agus na cathracha gnóthacha úsáid as córais ríomhaireachta le cuidiú leis an trácht a rialú.

(a) Comhlánaigh an léaráid seo a leanas trí na focail atá liostaithe thíos a úsáid le míniú a thabhairt ar an dóigh a gcuideodh ríomhairí le trácht a bhainistiú i mbaile gnóthach. (Ní bhainfear úsáid as na focail uilig).

Luas	**Brú**	**Ceamaraí**
Taise	**Carranna**	**Solas**

Córas Rialaithe Tráchta

Baintear úsáid as braiteoir ___________ le líon na gcarranna a chomhaireamh agus leis na soilse a athrú ag acomhal gnóthach.	Is féidir le braiteoirí gluaisne ceangailte de ___________ carranna a bhrath agus iad ag gluaiseacht ar ___________ ard ionas gur féidir fíneálacha a eisiúint.

[3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(b) Comhlánaigh an tábla thíos, a thaispeánann an dóigh a ndéanann córais ríomhrialaithe bainistíocht ar spásanna páirceála i gcarrchlóis bhaile, trí cé acu an sampla d'Ionchur/de Phróiseas/d'Aschur/d'Aiseolas é gach gníomh a lua.

Ní féidir gach rogha a úsáid ach aon uair amháin. Tá an chéad sampla comhlánaithe duit.

Gníomh	**Ionchur/Próiseas/Aschur/Aiseolas**
Cláraíonn braiteoirí na carranna de réir mar a thagann siad isteach agus mar a fhágann siad an carrchlós	Ionchur
Nuair a thagann carr isteach sa charrchlós priontáiltear ticéad ar a bhfuil mionsonraí den dáta agus den am iontrála	
Ríomhtar líon iomlán na gcarranna sa charrchlós agus cuirtear é sin i gcomparáid le líon na spásanna atá ar fáil	
Mura bhfuil níos mó spásanna ar fáil ní ardóidh bacainn an charrchlóis don chéad charr eile	

[3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 13	

14 Tá cluiche ríomhaire spás-ionróirí á chruthú ag Morgan mar chuid den mheasúnú rialaithe GCSE aige.

Caithfidh aiseolas don úsáideoir a bheith sa chluiche aige.

(a) Cuir tic (✓) faoi **dhá** shampla den aiseolas a úsáidtear nuair atáthar ag imirt cluichí ríomhaire.

	Liosta treoracha sa chóras cabhrach	Taispeántas den líon beathaí atá fágtha	Roghanna deacrachta a roghnú ag tús an chluiche	Cnaipí Cabhrach agus Sosa ar fáil ar an scáileán	Seinntear fuaimeanna nuair a scriostar spáslong choimhthíoch
Ticeáil (✓)	☐	☐	☐	☐	☐

[2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Caithfidh Morgan Áis Chabhrach a chruthú mar chuid dá chluiche ríomhaire ach níl sé cinnte faoi cad é ba chóir a bheith istigh ann.

(b) Sainaithin **dhá** phíosa faisnéise ba chóir a bheith in Áis Chabhrach.

1. ______________________________

____

2. ______________________________

______________________________ [2]

Cuid de na grafaicí a chuir Morgan isteach ina chluiche, is i bhformáid ghiotánmhapach iad.

(c) Tabhair **dhá** chúis le nach mbeadh sé seo ina fhormáid chuí do ghrafaicí a úsáidtear i gcluiche ríomhaire.

1. ____

____

2. ____

____ [2]

(d) Iarrann Morgan ar a chara a chluiche comhlánaithe a thástáil. Ba mhaith leis a bheith cinnte go n-oibríonn a chóras scórála agus a chóras nascleanúna i gceart. Mínigh go mion an dóigh a ndéanfadh cara Morgan tástáil ar gach ceann de na codanna seo de chluiche ríomhaire.

An córas scórála a thástáil:

____

____

____

____

____

____

An córas nascleanúna a thástáil:

____

____

____

____

____

____ [6]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 14	

[Tiontaigh an leathanach

15 Baineann Rosa úsáid as bunachar sonraí le roinnt mionsonraí a stóráil faoi na tuismitheoirí a bhfuil sí ina feighlí leanaí dóibh. Baineann sí úsáid as fíorú agus bailíochtú sonraí lena chinntiú gur cruinn iad na sonraí atá á n-iontráil aici.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(a) Sa tábla thíos, cuir tic (✓) taobh le **dhá** ráiteas atá fíor maidir le fíorú sonraí.

Ráiteas	Ticeáil (✓)
Cuidíonn na seiceálacha seo lena chinntiú go bhfuil sonraí i gcónaí suas chun dáta	
Is féidir go mbainfidh na seiceálacha seo le sonraí a bheith á n-iontráil sa chóras faoi dhó	
Ní bhaintear úsáid as na seiceálacha seo ach amháin nuair a bhíonn pasfhocail á n-athrú ar ríomhaire	
Cinntíonn na seiceálacha seo aistriú cruinn sonraí ón doiciméad fhoinseach	

[2]

(b) Cén cineál seiceáil bhailíochtaithe a mbainfeadh Rosa úsáid aisti lena chinntiú go gclóscríobhann sí uimhir ghutháin an tuismitheora isteach sa bhunachar sonraí aici i gcónaí?

____ [1]

(c) Ní bhíonn Rosa ina fheighlí leanaí ach le páistí atá aon bhliain d'aois nó níos sine agus atá faoi bhun deich mbliana d'aois. Scríobh riail bhailíochtaithe a dtiocfadh le Rosa í a úsáid lena chinntiú go ndéantar aoiseanna na bpáistí a iontráil mar is ceart sa bhunachar sonraí.

____

____ [3]

Iomlán Cheist 15	

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

16 Tá Iarsmalann Fran ag cur tionscadal staire i gcrích.

(a) Tugann bainisteoir Fran cóip phriontáilte de sheandoiciméad di. Ba mhaith léi é seo a chur isteach sa tionscadal. Sainaithin dóigh **amháin** a dtiocfadh le Fran an doiciméad priontáilte a thiontú ina fhormáid dhigiteach.

____ [1]

(b) Cuireann a bainisteoir i gcuimhne di a thábhachtaí atá sé tagairtí a thabhairt dá foinsí faisnéise.

(i) Cén dlí a sháróidh sí mura dtugann sí tagairtí dá foinsí?

____ [1]

(ii) Tá sonraí bailithe ag Fran ó chuairteoirí a bhíonn ag teacht chun na hiarsmalainne. Caithfidh sí na sonraí a stóráil de réir an tAcht um Chosaint Sonraí. Liostaigh **trí** phrionsabal den acht seo.

1. ____

2. ____

3. ____ [3]

(iii) Caithfidh Fran scríobh chuig an Choimisinéir Faisnéise thar ceann na hiarsmalainne. Cad é a dhéanann an Coimisinéir Faisnéise?

____

____ [1]

(iv) Ceapann an Iarsmalann Fran mar Rialaitheoir Sonraí. Luaigh cad é an fhreagracht a bheidh uirthi.

____

____ [1]

[Tiontaigh an leathanach

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(c) Tá víreas i ndiaidh cur isteach ar ríomhaire Fran. Cén dlí atá sáraithe ag an duine a chruthaigh an víreas?

____ [1]

Bhain Fran úsáid as a ceamara digiteach le roinnt grianghraf a ghlacadh. Anois, beidh uirthi iad seo a aistriú chuig a ríomhaire. Nascann sí an ceamara leis an ríomhaire ag úsáid an chábla atá ar taispeáint thíos.

© *iStock / Thinkstock*

______________________ [1] ______________________ [1]

(d) Lipéadaigh an léaráid thuas lena thaispeáint cé acu foirceann den chábla a mbeidh ar Fran é a phlugáil isteach sa ríomhaire agus cé acu foirceann a bheidh ceangailte den cheamara.

Tá sliotán breise ar thaobh cheamara digiteach Fran agus níl Fran cinnte cad é is feidhm leis.

© CCEA

(e) Cuir ciorcal thart ar an fhreagra cheart ón liosta thíos lena thaispeáint do Fran cad é is feidhm leis an sliotán seo.

Peann Cuimhne BUS (*USB*) **Cárta Cuimhne DS (*SD*)** **Cadhnra**

[1]

(f) Ba mhaith le Fran cuid dá grianghraif a úsáid ar shuíomh gréasáin na hiarsmalainne. Liostaigh **dhá** phointe ar cóir do Fran machnamh a dhéanamh orthu agus í ag measúnú oiriúnacht gach íomhá don chuspóir seo.

1. ______________________________

______________________________ [1]

2. ______________________________

______________________________ [1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 16	

[Tiontaigh an leathanach

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

17 Bíonn Leictreachas Aontaithe ag léamh mhéadair na gcustaiméirí gach trí mhí leis na billí a tháirgeadh. Déantar iad seo a stóráil i gcomhad idirbheartaíochta.

(a) Cad é is comhad idirbheartaíochta ann?

____

____ [2]

(b) Táirgtear billí do na custaiméirí go léir ag an am chéanna.

(i) Cén cineál próiseála a úsáidtear leis na billí leictreachais a tháirgeadh?

____ [1]

(ii) Tabhair **dhá** chúis a bhfuil an cineál próiseála seo fóirsteanach le billí leictreachais a tháirgeadh.

1. ____

2. ____ [2]

(c) Seo thíos tacar sonraí custaiméara ón chomhad idirbheartaíochta.

Uimhir Custaiméara	**Léamh Reatha**
1245	1000
1267	2000
1288	3000
1291	1500

(i) Mínigh cad é mar a úsáidtear an comhad idirbheartaíochta le billí na gcustaiméirí a chruthú.

____

____

____ [2]

(ii) Cad é ról an mháistirchomhaid i dtáirgeadh na mbillí leictreachais?

____

____ [2]

(d) Tá líonra ríomhairí ag Leictreachas Aontaithe. Sa tábla thíos, ticeáil (✓) **3** ráiteas atá ceart maidir le líonraí.

Ráiteas	**Ticeáil (✓)**
Is féidir le húsáideoirí comhaid a roinnt ar líonra agus is féidir leo logáil isteach ag ríomhaire ar bith lena gcuid oibre a rochtain	
Stórálann an freastalaí comhad sonraí an úsáideora agus is é an ríomhaire is lú cumhacht ar an líonra é	
Roinneann ródaire nasc líonra idir gléasanna agus is féidir leis a bheith gan sreang	
Má chuirtear balla dóiteáin isteach, laghdaíonn sé sin slándáil an líonra	
Má thugtar leibhéil dhifriúla rochtana do dhaoine, feabhsaíonn sé sin slándáil ar líonra	
Is féidir le húsáideoirí forimeallaigh a roinnt ach ní féidir leo cumarsáid a dhéanamh le húsáideoirí eile ar an líonra	

[3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[Tiontaigh an leathanach

(e) Tá an bainisteoir TF (*IT*) freagrach as slándáil an líonra. Comhlánaigh an tábla thíos trí **dhá** shampla eile a thabhairt de rudaí a chuireann an líonra i gcontúirt agus ansin luaigh an dóigh a dtig leis an bhainisteoir TF (*IT*) an líonra a chosaint. Tá sampla amháin comhlánaithe duit.

Contúirt	**Cén dóigh a dtig leis an bhainisteoir an líonra a chosaint?**
Ionsaí víris	Bogearraí Frithvíreas a shuiteáil agus iad a nuashonrú go rialta
[1]	[1]
[1]	[1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 17	

18 Bain úsáid as na téarmaí sa liosta thíos leis an téarma **amháin** a roghnú is fearr a théann leis an tsainmhíniú sa cholún ar thaobh na láimhe clé (ní bhainfear úsáid as gach téarma).

SLÁINE	**FAISNÉIS**	**BAILÍOCHTÚ**	**R-THRÁCHTÁIL**
POSTCHUMASC	**TAISCE**	**IOMARCAÍOCHT**	**GAS (*RSI*)**
CRR (*RAM*)	**BLU-RAY**	**PICTEILÍN**	**CIA (*ROM*)**
DDIA (*CD-RW*)	**MAPA GIOTÁN**	**CRIPTIÚ**	**PAHT (*HTTP*)**

Sainmhíniú	**Téarma**
Sonraí a chur isteach arís gan ghá i mbunachar sonraí	
Litreacha caighdeánacha a chruthú do roinnt daoine agus a gcuid sonraí a ghlacadh ó bhunachar sonraí	
Beachtas, iontaofacht agus cruinneas na sonraí i mbunachar sonraí	
Diosca optúil le toilleadh stórála mór go leor le scannán AD (*HD*) a choinneáil	
An limistéar is lú ar féidir eagarthóireacht a dhéanamh air ar ghrafaic	
Cineál cuimhne inmheánach atá neamhluaineach	
Riosca sláinte agus sábháilteachta a tharlaíonn de dheasca barraíocht úsáide a bhaint as ríomhaire	
Siopadóireacht agus idirbhearta gnó a dhéanamh ar líne	
Prótacal a úsáidtear le leathanaigh ghréasáin a chur agus a fháil	
Sonraí a ndearnadh próiseáil orthu agus ar tugadh brí dóibh	

[10]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 18	

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	**Marcanna**
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
Marc Iomlán	

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

178012